

When is MEAT better for public procurement?

Vendor lock-in

UOHS, Brno
5. októbra 2017

Jaroslav Kračún

GR Vnútrotrh, priemysel, podnikanie a MSP (GR GROW)

Útvar G4 Inovatívne a elektronické obstarávanie

Follow us on:

facebook.com/EU.Growth
facebook.com/MrSmeForEurope

@EU_Growth

youtube.com/c/EUGrowth

Web sites:

ec.europa.eu/growth

ec.europa.eu/bienkowska

Internal market,
Industry,
Entrepreneurship
and SMEs

Čo je Vendor lock-in?

- Definícia:
 - **neschopnosť verejného obstarávateľa**
 - **zmeniť, predĺžiť alebo odovzdať dielo**
 - **bez súhlasu dodávateľa**
 - **alebo úhrady vyrovnávacích poplatkov (exit cost)**
- Dôvod:
 - **nevyvážené rozdelenie práv priemyselného a duševného vlastníctva**

Čo je Vendor lock-in?

- Výskyt:
 - **najmä veľké IT zákazky** (13 miliárd EUR nad EU prah. hodnotami)
 - **zákazky s veľkým podielom práv duševného a priemyselného vlastníctva**
 - **prepojené systémy vyžadujúce inter-operabilitu**
 - **dodávky špeciálnych zariadení prepojených na IT systémy**
 - **vo viacerých členských štátoch**

Čo je Vendor lock-in?

- Pôvod:
 - **neskúsenosť verejných obstarávateľov v minulosti**
 - **vyjednávacía sila veľkých IT dodávateľov**
 - **absencia dlhodobého plánovania na strane verejných obstarávateľov**
 - **absencia dlhodobej ústrednej stratégie pre IT systémy na štátnej/regiónálnej úrovni**

Čo je Vendor lock-in?

- **Následky:**
 - **zvýšenie nákladov na strane verejného obstarávateľa**
 - **zastaranosť IT systémov z dôvodu ťažkostí s aktualizáciou**
 - **zníženie úrovne kvality poskytovaných služieb verejnými obstarávateľmi**
 - **diskriminácia iných potenciálnych dodávateľov na vnútornom trhu**

Vieme o Vendor lock-ine?

- Výzva Európskej komisie na boj proti Vendor lock-inu v oblasti IT zákaziek 2013
 - <https://joinup.ec.europa.eu/node/67797>
- Oznámenie Európskej komisie o spôsoboch boja proti Vendor lock-in používaním štandardov (noriem) 2013
 - <https://ec.europa.eu/digital-single-market/news/against-lock-building-open-ict-systems-making-better-use-standards-public>

Čo ponúka Európa?

- **European Interoperability Reference Architecture (EIRA)**
 - <https://joinup.ec.europa.eu/node/99464>
- **European Catalogue of ICT Standards for Procurement**
 - https://joinup.ec.europa.eu/community/european_catalogue/description
- **Guidelines on procuring IT solutions (2015) – DIGIT/PWC**
 - [https://joinup.ec.europa.eu/sites/default/files/ckeditor_files/files/D04_01%20Guideline%20on%20procuring%20re-usable%20solutions%20-%20v1_00\(2\).pdf](https://joinup.ec.europa.eu/sites/default/files/ckeditor_files/files/D04_01%20Guideline%20on%20procuring%20re-usable%20solutions%20-%20v1_00(2).pdf)
- **The Sharing and Reuse of IT Solutions Framework (2016) – DIGIT**
 - <https://joinup.ec.europa.eu/community/srs/home>
 - https://joinup.ec.europa.eu/sites/default/files/sharing_and_reuse_of_it_solutions_framework_final.pdf

Rokovacie konanie bez zverejnenia?

- Smernica umožňuje, ale len **za výnimočných okolností**
- EÚ priemer 4%, pre IT zákazky **19%**
- V niektorých členských štátoch sa zadáva **30-60%** IT zákaziek cez rokovacie konanie bez zverejnenia namiesto súťaže!

Súťaže len s jedným súťažiacim:

- EÚ priemer 21%, pre IT zákazky **32%**
- Nedostatok súťaže

Rokovacie konanie bez zverejnenia?

- Úvodné ustanovenie 50 smernice 2014/24/EU
 - škodlivý vplyv na hospodársku súťaž
 - len vo veľmi výnimočných prípadoch
 - z objektívneho hľadiska existuje len jeden hospodársky subjekt, ktorý môže túto zákazku realizovať (umelec)
 - využitie rokovacieho konania bez zverejnenia, keď situáciu výlučnosti **nevytvoril samotný verejný obstarávateľ** so zreteľom na budúci postup obstarávania, môžu odôvodniť len situácie objektívnej výlučnosti

Rokovacie konanie bez zverejnenia?

- Ak situácia výlučnosti vyplýva z technických dôvodov:
 - **prísne vymedziť a odôvodniť**
 - **pre iný hospodársky subjekt je takmer technicky nemožné dosiahnuť požadované ciele**
 - **existuje potreba používať osobitné know-how, nástroje alebo prostriedky, ktoré má k dispozícii len jeden hospodársky subjekt**
 - **požiadavky na interoperabilitu, ktoré sa musia splniť, aby sa zabezpečilo fungovanie stavebných prác, tovaru alebo služieb, ktoré sa majú obstarat'**

Ako proti vendor lock-inu v iných členských štátoch?

- Legislatívne opatrenia (1995 Lotyšsko)
 - **Zákon o povinnosti odovzdať zdrojové kódy pri každej IT zákazke financovanej z verejných zdrojov**
- Zmena postupu verejného obstarávania (Island)
 - **namiesto súťaže o IT systém**
 - **súťaž na pracovný tím podľa skúseností členov**
 - **tím navrhne riešenie/technické špecifikácie**
 - **riešenie vypracuje buď tím alebo nový dodávateľ**

Ako proti Vendor lock-inu v iných členských štátoch?

- Systémové opatrenia (2017 Slovinsko):
 - **centralizácia vládneho IT nákupu**
 - centralizovaný IT rozpočet
 - centrálne obstarávanie IT
 - infraštruktúra
 - ľudské zdroje
 - **slovinská stratégia cloudu**
 - **vládny cloud**
 - **spoločné (modulárne) usporiadanie systémov**

Ako proti vendor lock-inu v iných členských štátoch?

- **strategická vládna rada pre IT**
- **usmernenia pre vývoj a obstarávanie IT riešení**
- **spoločné obstarávanie HW a SW**

Čo sa dá robiť?

- ✓ Zriadiť stratégiu výstupu (exit-strategy), tým predísť lock-inu
- ✓ Definovať stratégiu výstupu (ako vystúpiť z lock-inu)
- ✓ Správne nastavenie práv duševného a priemyselného vlastníctva
- ✓ Používanie riešení open-source
- ✓ Používanie otvorených štandardov
- ✓ *Zdieľanie spoločných obstarávacích služieb*
- ✓ *Profesionalizácia – centrálna podpora*

A tiež:

- ✓ Nepoužívať príliš úzko vymedzené technické špecifikácie
- ✓ Nepoužívať priame zadania

Ďakujem za pozornosť.

Kontakt: jaroslav.kracun@ec.europa.eu

Európska komisia

Generálne riaditeľstvo pre vnútorný trh, priemysel, podnikanie a MSP (GR GROW)

Riaditeľstvo G: Verejné obstarávanie, Útvar G4 – Inovatívne a e-obstarávanie

http://ec.europa.eu/internal_market/publicprocurement/index_en.htm